

Bilag til F. t. L. om Ændr. i og Tilføjelser til L. om Rettens Pleje. (Doms mænd m. v.).

Retsformandens Stemme, hvilket i øvrigt er den almindelige Regel for Afstemning ved lige Stemmetal. Navnlig kan ikke den Ordning bifaldes, at den Halvdel, der stemmer for det mildere Resultat, bestemmer Dommen. I det Øjeblik Retten har sluttet sig til Skyldigkendelsen, er et Samarbejde for saa vidt etableret. Der er Enighed om Udgangspunktet, en vis Strafskyld, og under Raadslagning og Afstemning kan en frugtbringende Meningsudveksling finde Sted. Fordi Nævningerne ikke ved at gaa sammen kan overstemme Dommerne, hvis ogsaa disse staar sammen, vil de ingenlunde have Grund til at anse deres Deltagelse som betydningsløs.

Den beskrevne Ordning repræsenterer en Videreførelse af den Regel, der ved Tillægsloven af 1932 fik Optagelse i § 886 a: at Nævningerne kan spørges om, hvorvidt der foreligger formildende eller skærpnde Omstændigheder. Det til Grund herfor liggende Formaal, at skaffe Nævningerne Føling med det sidste Afsnit af Domsbehandlingen, vil fyldestgøres bedre og mere alsidigt ved at give dem Adgang til at udtale sig om den konkrete Udmaaling m. v. Omvendt vil det være mindre hensigtsmæssigt at opretholde Regelen i § 886 a, hvis der indrettes den omhandlede Medvirken.

Retsplejeudvalget har i Skrivelse til Justitsministeriet af 31. Oktober 1931 udtalt sig om Forslag om Medvirken af Nævningerne gennem et Udvalg paa tre Medlemmer, Sag Nr. 139, se Rigsdagstidende 1932—33, A. Sp. 3053 ff. Dette fandtes allerede af tekniske Grunde uantageligt. Det nu udformede Forslag finder vi derimod teknisk set tilfredsstillende. Om dets Enkeltheder henvises til Udkastet.

Fra ovennævnte i Rigsdagssamlingerne 1932—33, 1933—34 og 1934—35 forelagte Forslag (til ny § 906 a, jfr. Rigsdagstidende 1932—33, B. Sp. 2467, og senest 1934—35, A. 3295 ff.) adskiller foreliggende Forslag sig bl. a. ved at give Adgang til Nævningers Medvirken ikke blot, naar Retten har skønnet, at der bliver Spørgsmaal om at idømme Tiltalte Straf eller dømme ham til Indsættelse i Arbejdshus eller til Sikkerhedsforvaring, men i det hele naar Retten skal træffe Afgørelse i Sagen i Overensstemmelse med Nævningernes Kendelse. Det skønnes at være mindre hensigtsmæssigt i Tilfælde efter Straffelovens § 17 først at lade Retten fastslaa, at der ikke skal anvendes Sikkerhedsforanstaltninger og i det hele at holde Nævningerne ude fra at udtale sig ogsaa om saadanne.

Flertallet begrundet sit Standpunkt paa følgende Maade:

Det foreliggende Forslag om, naar Skyldspørgsmaalet er afgjort, at lade Nævningerne deltage i Raadslagningen og Beslutningen om Fastsættelse af Straf eller de andre Foranstaltninger, der eventuelt vil være at iværksætte over for en Domfældt, anføres at være udsprunget af Ønsket om at undgaa, at Nævningerne skulde nære en overdreven Ængstelse for at kende en Tiltalt skyldig, fordi de føler sig usikre med Hensyn til, hvilke Foranstaltninger de juridiske Dommere vil bestemme, og, saafremt Straf ikendes, med Hensyn til dennes nærmere Fastsættelse.

Dernæst er der ogsaa som Begrundelse for Forslaget henvist til, at en Medvirken fra Nævningernes Side ved Bestemmelsen af de Foranstaltninger, der vil være at træffe, vil være af Interesse for Nævningerne og ogsaa vil være af Værdi for de juridiske Dommere.

Det skal nu straks heroverfor bemærkes, at Erfaringerne har vist, at det saa godt som kun er i Fosterdrabs- eller Barsedrabssager, at Nævningerne undertiden har afsagt Frifindelseskendelse, uagtet den Tiltaltes Skyld var fuldt belyst ved Tilstaaelse eller andet fældende Bevis. I hvor mange Tilfælde Hensynet til Straffen og Nævningernes Ikke-Indflydelse paa dens Fastsættelse har spillet en Rolle, og hvor stor denne Rolle har været, er det ikke let at udtale sig om. Det er dog efter alt foreliggende sandsynligt, at helt andre Motiver, som det ikke her er Stedet at komme ind paa, har været bestemmende for disse Afgørelser.

Det synes saaledes, at man overvurderer den Fare i den ommeldte Henseende, som den nuværende Ordning af Nævningeinstitutionen frembyder, men selv om en saadan Fare eksisterer, synes det fremsatte Forslag os ikke egnet til Imødegaelse heraf.

Det er efter Forslaget Mening, at Retsformandens Stemme skal gøre Udslaget i Tilfælde af Stemmelighed i den af Dommerne og Nævningerne bestaaende Forsamling. Dette bevirker imidlertid, at Nævningerne ikke, selv om de